T.C.
D A N I Ş T A Y
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2022/7451
Karar No : 2025/5164

DAVACI : [redacted]
VEKİLİ : Av. Gürsan ATAR
UETS adresi vardır.

DAVALI : Türk Diş Hekimleri Birliği
VEKİLİ : Av. Mustafa GÜLER
UETS adresi vardır.

DAVANIN KONUSU :

Diş hekimi olan davacı tarafından, 28-29-30 Ekim 2022 tarihlerinde yapılan Türk Diş Hekimleri Birliği 19. Olağan Genel Kurulu Kararı'nın A-6. maddesi ile B-2. maddesinin iptali istenilmektedir.

DAVACININ İDDİALARI :

İstanbul Diş Hekimleri Odası üyesi olan davacı tarafından, 3224 sayılı Türk Diş Hekimleri Birliği Kanunu'nun 18. maddesinde Oda gelirlerinin sayıldığı, Oda'ya kayıt ücreti ve aidatın tespiti konusunda, belirlenen aralıkta Birlik Genel Kurulu'na takdir yetkisi tanındığı, aynı Kanun'un 22. maddesinde de Birlik Genel Kurulu'nun görevlerinin sayıldığı, bu kanun hükümlerine aykırı olarak dava konusu kararlarla Birliğin takdir yetkisini aşarak belirli kriterleri sağlayan diş hekimlerinden oda kayıt ücreti ve aidat alınmamasına karar verildiği, bu kararların diş hekimleri arasındaki eşitliği ortadan kaldırdığı, dava konusu kararların uygulanması halinde aidat ve oda kayıt ücreti ödeyen ve ödemeyen diş hekimlerinin aynı değerde oy haklarının bulunması ve odalara kayıt olup aidat ve kayıt ücreti ödemeyen diş hekimlerinin, odaya üye olmayan diş hekimlerinin sahip olmadığı haklardan yararlanmalarının söz konusu olacağı, bunun gerek Anayasa'nın 10. maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesine gerekse Birliğin kuruluş amacına aykırılık teşkil ettiği, dava konusu kararların iptaline karar verilmesi gerektiği ileri sürülmüştür.

DAVALININ SAVUNMASI :

Öncelikle, dava konusu kararların önceki Genel Kurul toplantılarında alınan kararların yenilenmesi niteliğinde olduğu, ilk defa 2006 yılında kabul edilen bu kararların uygulamasının 16 yıldır sürdüğü ve yapılan her Genel Kurul'da yeniden kabul edildiği; bununla birlikte, Türk Diş Hekimleri Birliği'nin yaklaşık 45 bin üyesinin bulunduğu, dava konusu kararların etkilediği 65 yaşından büyük ve mesleki geliri olmayan üye sayısının sadece 1.210 olduğu belirtilmiştir.

Sağlık Bakanlığı'nın görüşü alınarak yürürlüğe giren Türk Diş Hekimleri Birliği Ve Diş Hekimleri Odalarının Çalışma Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 31. maddesinde, istisnai durumlar sayılmak suretiyle, bu kişilerden kayıt ücreti ve aidat alınıp alınmamasına

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden sRxQUt4 - YFMKzdj - 7kGyGeX - SoKk28= ile erişebilirsin

Genel Kurul tarafından karar verileceğinin düzenlendiği, verilen bu yetki ile dava konusu kararların bu istisnai nitelikteki durumlara ilişkin uygulama kuralını belirlemek amacıyla kabul edildiği; meslek mensuplarının mesleki faaliyetlerini sonlandırdıktan sonra Oda'ya kayıt mecburiyetlerinin olmadığı, meslekte kıdemli bu diş hekimlerinin aidatın getirdiği mali külfet nedeniyle üyelikten ayrıldıkları, bu durumun meslek örgütünün insan zenginliğini azalttığı ve kıdemli diş hekimlerinin meslek örgütüne aktaracağı deneyim ve katacağı kurumsal kültürden yoksun kalınmasına neden olduğu, Genel Kurul'un bu durumu değerlendirerek, meslek büyüklerine vefanın yanı sıra meslek örgütündeki insan zenginliğini korumayı da hedefleyerek, dava konusu kararları kabul ettiği, eşitlik ilkesine aykırı bir durumun söz konusu olmadığı, farklı statüde olanlara farklı kuralların uygulanmasının ve yaş/ekonomik durum bakımından yapılan pozitif ayrımcılığın hukukumuza aykırı bir yönünün bulunmadığı ileri sürülmüştür.

Genel olarak seçim kanunlarında, özel olarak meslek odalarının kanunlarında ve nihayet Türk Diş Hekimleri Birliği Kanunu'nda aidat ile oy hakkının varlığı ve değeri arasında bir bağ kurulmadığı, vergi veya aidat borcu olanların oy hakkı ve oylarının değerine ilişkin olumsuz bir düzenlemeye yer verilmediği; meslek örgütlerine sermaye şirketi gibi bakılamayacağından oy hakkının pay değeri ile belirlenmesine varacak bir yaklaşımın kabul edilemez olduğu, meslek örgütünde hak sahipliği için meslek mensubiyetinin yeterli olduğu ve her bir mensubun aidat ödeyip ödemediğinden bağımsız olarak eşit haklara sahip olduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ : Havva KOŞAR ŞEKER
DÜŞÜNCESİ : Davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

DANIŞTAY SAVCISI : Fikriye DOĞRU
DÜŞÜNCESİ : Dava; halen diş hekimliği mesleğini icra eden konumda İstanbul Diş Hekimleri Odası üyesi olan davacı tarafından, 2022 Yılı Türk Diş Hekimleri Birliği 19. Olağan Genel Kurulu Kararı'nın A-6. maddesi ile B-2. maddesinin iptali istemiyle açılmıştır.

3224 sayılı Türk Diş Hekimleri Birliği Kanunu'nun "Odaya kayıt zorunluluğu" başlıklı 17. Maddesinde, "Bir Oda sınırları içinde sanatını serbest olarak icra etmeye başlayan diş hekimleri bir ay içinde o il veya bölge Odasına üye olmak ve üyelik görevlerini yerine getirmekle yükümlüdürler.

Mesleklerini serbest olarak icra etmeksizin kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde asli ve sürekli görevlerde çalışan diş hekimleri ile herhangi bir sebeple mesleğini icra etmeyenler istedikleri takdirde Odalara üye olabilirler..." hükmüne yer verilmiş: 18. maddesinde, Odaya kayıt ücreti ve aidat, Odanın gelirleri arasında sayılmış; ikinci fıkrasında, Odaya kayıt ücreti ile üye aidatının yıllık miktarı ve ödeneceği tarihler o yıl uygulanan asgari muayene ücretinin üç katından az, yirmi katından fazla olmamak üzere, Birlik Merkez Yönetim Kurulunun önerisi üzerine Birlik Genel Kurulunca kararlaştırılacağı;

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden sRxQUt4 - YFMKzdj - 7kGyGeX - SoKk28= ile erişebilirsin

47. maddesinde, Bu Kanunda çıkartılması öngörülen ve Kanunun uygulanması için gerekli görülecek yönetmeliklerin Bakanlığın da görüşü alınarak Birlik tarafından çıkarılacağı hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer verilen 47. Maddeye dayanılarak hazırlanıp 12.01.2007 tarihli, 26401 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Diş Hekimleri Birliği ve Diş Hekimleri Odalarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in "Aidat muafiyeti" başlıklı 31. maddesinde, "(1) Yaşlılık, yoksulluk, hastalık, gaiplik, ölüm ve benzeri durumlarda aidat alınıp alınmamasına, aidat borcunun tahsil edilip edilmemesine veya aidat miktarına Birlik Genel Kurulunda karar verilir." hükmü getirilmiştir.

28-29-30 Ekim 2022 tarihlerinde yapılan Türk Diş Hekimleri Birliği 19. Olağan Genel Kurulu Toplantısında; Mesleğini icra etmeyen, herhangi bir özel sağlık kuruluşunun sahibi veya ortağı olmayan ve içinde bulunulan takvim yılına göre 65 yaşını tamamlamış olan dişhekimlerinden aidat alınmayacağı (A-6. madde); Diş hekimlerinden, içinde bulunulan takvim yılına göre 65 yaşını doldurmuş olanlardan çalışmayan ve herhangi bir özel sağlık kuruluşunun sahibi veya ortağı olmayanların, çalışmayan üye olarak yeniden Odaya kayıt olmaları halinde, kayıt ücreti alınmayacağı (B-2. Madde), karara bağlanmıştır.

Dava dilekçesinde; dava konusu düzenlemenin eşitlik ilkesine aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de; Anayasa Mahkemesi kararlarında, eşitlik ilkesi; "Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti; eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına saygılı, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık, yasaların üstünde yasa koyucunun da uyması gereken temel hukuk ilkeleri ve Anayasa'nın bulunduğu bilincinde olan devlettir. Hukuk devletinin aynı zamanda eşitlik ilkesini de gözetmek yükümlülüğünde olduğunda duraksanamaz. Anayasa'nın 10. maddesinde belirtilen eşitlik ilkesi, mutlak ve eylemli eşitlik değil hukuksal eşitliktir. Buna göre, kişisel nitelikleri ve durumları özdeş olanlar arasında, yasalara konulan kurallarla değişik uygulamalar yapılamaz. Ancak farklı konumda bulunanlara değişik kurallar uygulanmasının eşitlik ilkesine aykırılık oluşturmayacağı açıktır." şeklinde belirtilmiş olup, mesleğini icra etmemesi nedeniyle Meslek Odasına kayıt zorunluluğu olmayanlar arasında 65 yaşını tamamlayanların diğer üyeler ile aynı durumda olmadıkları şüphesizdir ve bu durumda eşitlik ilkesine aykırılıktan bahsetmek mümkün bulunmamaktadır.

Bu halde; mesleğini icra etmeyen ve 65 yaşını tamamlamış olan diş hekimlerinin, mali külfet nedeniyle kayıtlı oldukları Oda'dan ayrılmalarının önlenerek mesleki deneyimlerini meslek örgütüne aktarabilmelerinin sağlanması için meslek birliği içinde kalmalarını teşvik amacıyla ilk defa 2006 Yılı 11. Genel Kurul Toplantısında bu kapsamdaki üyelerden aidat alınmamasının kararlaştırıldığı ve 16 yıl boyunca aynı şekilde uygulanmış olduğu anlaşılmakta olup; yukarıda yer verilen mevzuatla Türk Diş Hekimleri Birliği Genel Kuruluna verilen yetki kapsamında önceki yıllardaki uygulamanın devamını sağlayacak şekilde; üye iken 65 yaşını tamamlamış olup. mesleğini icra etmeyen, herhangi bir özel sağlık

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden sRxQUt4 - YFMKzdj - 7kGyGeX - SoKk28= ile erişebilirsin

kuruluşunun sahibi veya ortağı olmayandan aidat alınmaması ve yine bu şartlara sahip olup çalışmayan üye olarak yeniden Oda'ya kayıt yaptırmak isteyenlerden kayıt ücreti alınmaması şeklinde yapılan dava konusu düzenlemede üst hukuk normlarına aykırılık bulunmadığı sonuç ve kanaatine ulaşılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın Reddi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Sekizinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

HUKUKİ SÜREÇ :

Diş hekimi olan davacı tarafından, 28-29-30 Ekim 2022 tarihlerinde yapılan Türk Diş Hekimleri Birliği 19. Olağan Genel Kurulu toplantısında kabul edilen; "Mesleğini icra etmeyen, herhangi bir özel sağlık kuruluşunun sahibi veya ortağı olmayan ve içinde bulunulan takvim yılına göre 65 yaşını tamamlamış olan dişhekimlerinden aidat alınmayacağı (A-6. Madde)" ve "Diş hekimlerinden, içinde bulunulan takvim yılına göre 65 yaşını doldurmuş olanlardan çalışmayan ve herhangi bir özel sağlık kuruluşunun sahibi veya ortağı olmayanların, çalışmayan üye olarak yeniden Odaya kayıt olmaları halinde, kayıt ücreti alınmayacağı (B-2. Madde)" kararlarının iptali istemiyle bakılmakta olan dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT:

3224 sayılı Türk Diş Hekimleri Birliği Kanunu'nun "Odaya kayıt zorunluluğu" başlıklı 17. maddesinde, "Bir Oda sınırları içinde sanatını serbest olarak icra etmeye başlayan diş hekimleri bir ay içinde o il veya bölge Odasına üye olmak ve üyelik görevlerini yerine getirmekle yükümlüdürler. Mesleklerini serbest olarak icra etmeksizin kamu kurum ve kuruluşları ile kamu iktisadi teşebbüslerinde asli ve sürekli görevlerde çalışan diş hekimleri ile herhangi bir sebeple mesleğini icra etmeyenler istedikleri takdirde Odalara üye olabilirler..." kuralına; "Odaların gelirleri" başlıklı 18. maddesinde, "Odaların gelirleri şunlardır: a) Odaya kayıt ücreti, b) Üye aidatı (...) Odaya kayıt ücreti ile üye aidatının yıllık miktarı ve ödeneceği tarihler o yıl uygulanan asgari muayene ücretinin üç katından az, yirmi katından fazla olmamak üzere, Birlik Merkez Yönetim Kurulunun önerisi üzerine Birlik Genel Kurulunca kararlaştırılır." kuralına yer verilmiş ve 47. maddesinde, bu Kanunda çıkartılması öngörülen ve Kanunun uygulanması için gerekli görülecek yönetmeliklerin Bakanlığın da görüşü alınarak Birlik tarafından çıkarılacağı hükme bağlanmıştır.

Yukarıda yer verilen 47. maddeye dayanılarak hazırlanan Türk Diş Hekimleri Birliği ve Diş Hekimleri Odalarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin "Aidat muafiyeti" başlıklı 31. maddesinde, "Yaşlılık, yoksulluk, hastalık, gaiplik, ölüm ve benzeri durumlarda aidat alınıp alınmamasına, aidat borcunun tahsil edilip edilmemesine veya aidat miktarına Birlik Genel Kurulunda karar verilir." kuralı yer almaktadır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden sRxQUt4 - YFMKzdj - 7kGyGeX - SoKk28= ile erişebilirsin

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Dava Konusu Türk Diş Hekimleri Birliği 19. Olağan Genel Kurulu Kararı'nın A-6. maddesi, *"Mesleğini icra etmeyen, herhangi bir özel sağlık kuruluşunun sahibi veya ortağı olmayan ve içinde bulunulan takvim yılına göre 65 yaşını tamamlamış olan dişhekimlerinden aidat alınmamasına"*; B-2. maddesi *"Dişhekimlerinden, içinde bulunulan takvim yılına göre 65 yaşını doldurmuş olanlardan çalışmayan ve herhangi bir özel sağlık kuruluşunun sahibi veya ortağı olmayanların, çalışmayan üye olarak yeniden Odaya kayıt olmaları halinde, kayıt ücreti alınmamasına"* şeklindedir.

Davacı tarafından, dava konusu düzenlemenin eşitlik ilkesine aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de, Anayasa Mahkemesi kararlarında, eşitlik ilkesi; "Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti; eylem ve işlemleri hukuka uygun, insan haklarına saygılı, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, Anayasa ve hukukun üstün kurallarıyla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık, yasaların üstünde yasa koyucunun da uyması gereken temel hukuk ilkeleri ve Anayasa'nın bulunduğu bilincinde olan devlettir. Hukuk devletinin aynı zamanda eşitlik ilkesini de gözetmek yükümlülüğünde olduğunda duraksanamaz. Anayasa'nın 10. maddesinde belirtilen eşitlik ilkesi, mutlak ve eylemli eşitlik değil hukuksal eşitliktir. Buna göre, kişisel nitelikleri ve durumları özdeş olanlar arasında, yasalara konulan kurallarla değişik uygulamalar yapılamaz. Ancak farklı konumda bulunanlara değişik kurallar uygulanmasının eşitlik ilkesine aykırılık oluşturmayacağı açıktır." şeklinde belirtilmiş olup, mesleğini icra etmemesi nedeniyle Meslek Odasına kayıt zorunluluğu olmayanlar arasında 65 yaşını tamamlayanların diğer üyeler ile aynı durumda olmadıkları şüphesizdir. Bu durumda eşitlik ilkesine aykırılıktan bahsetmek mümkün değildir. Bununla birlikte, Türk Diş Hekimleri Birliği Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak hazırlanan ilgili mevzuatta, aidat borcu olanların oy hakkına ilişkin olumsuz bir düzenlemeye yer verilmediğinden, davacının bu hususta eşitlik ilkesinin ihlal edildiğine ilişkin iddiasına da itibar edilmemiştir.

Bu itibarla, dava konusu düzenlemelerle, mesleğini icra etmeyen ve 65 yaşını tamamlamış olan diş hekimlerinin, mali külfet nedeniyle kayıtlı oldukları Oda'dan ayrılmalarının önlenerek mesleki deneyimlerini meslek örgütüne aktarabilmelerinin sağlanması için meslek birliği içinde kalmalarını teşvik amacıyla bu kapsamdaki üyelerden aidat ve yeniden kayıt ücreti alınmamasının kararlaştırıldığı ve geçmiş 16 yıl boyunca aynı şekilde uygulanmış olduğu anlaşılmakta olup; yukarıda yer verilen Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 31. maddesi ile verilen yetki kapsamında, 65 yaşını tamamlamış olup mesleğini icra etmeyen, herhangi bir özel sağlık kuruluşunun sahibi veya ortağı olmayandan aidat alınmaması ve yine bu şartlara sahip olup çalışmayan üye olarak yeniden Oda'ya kayıt yaptırmak isteyenlerden kayıt ücreti alınmaması yönünde alınan dava konusu Türk Diş Hekimleri Birliği Genel Kurulu kararında hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden sRxQUt4 - YFMKzdj - 7kGyGeX - SoKk28= ile erişebilirsin

T.C.
D A N I Ş T A Y
SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No : 2022/7451
Karar No : 2025/5164

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. **DAVANIN REDDİNE,**

2. Ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam 1.143,40-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına,

3. Karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 28.000,00-TL vekâlet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine,

4. Posta gideri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra istemi halinde davacıya iadesine,

5. Bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay Dava Daireleri Kuruluna temyiz yolu açık olmak üzere, 28/05/2025 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
İsmail Hakkı	Tülay	Mahmut	Oya	Mustafa Nafiz
SAYIN	BULGURCU	BALLI	IŞIK	ACAR

YARGILAMA GİDERLERİ:

Başvuru Harcı	: 124,00 TL
Karar Harcı	: 168,30 TL
YD Harcı	: 133,00 TL
YD İtiraz Harcı	: 492,00 TL
Vekâlet Harcı	: 37,10 TL
Posta Gideri	: 189,00 TL
TOPLAM	: 1.143,40 TL

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden sRxQUt4 - YFMKzdj - 7kGyGeX - SoKk28= ile erişebilirsin